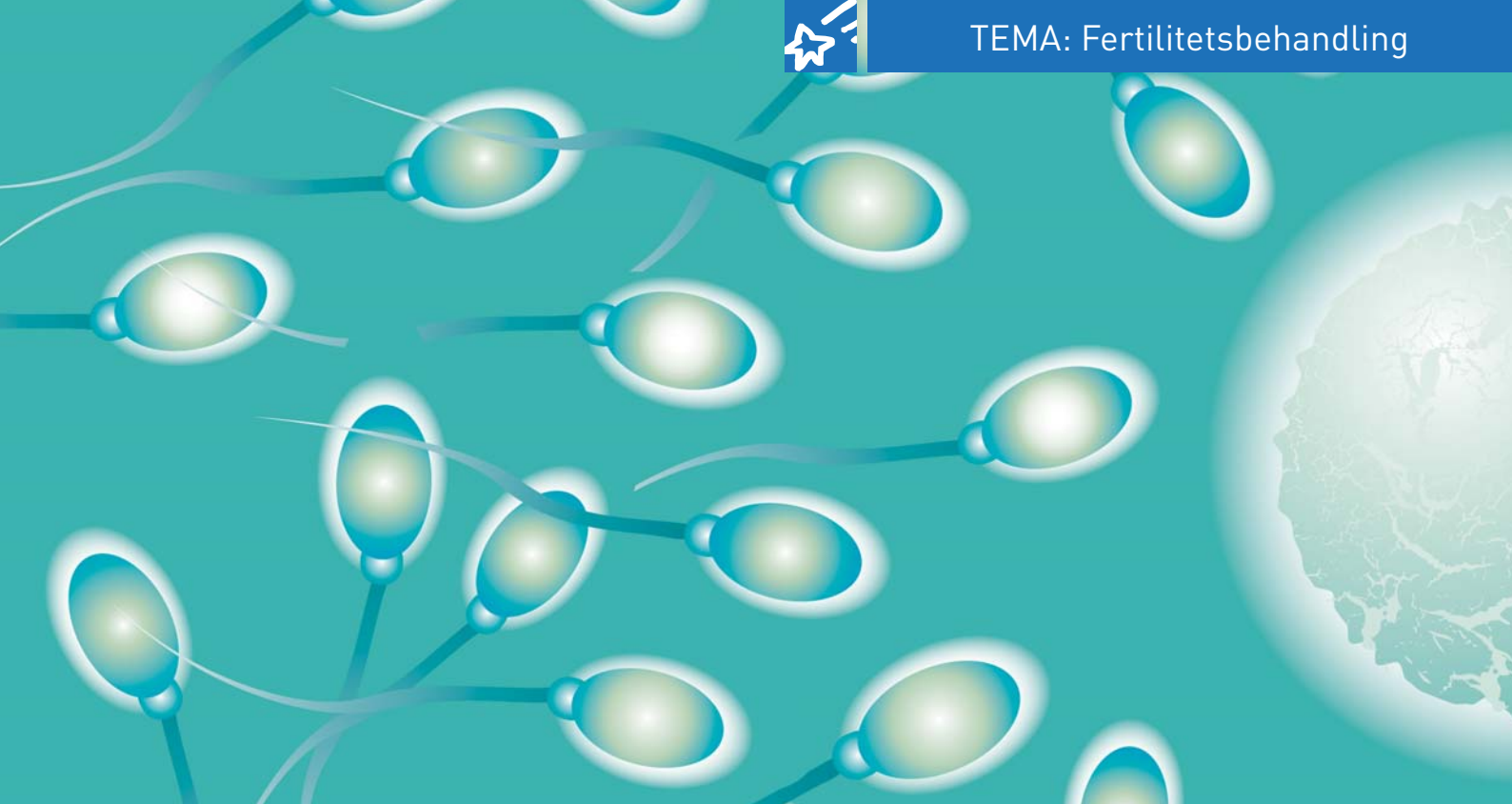

DETTE NUMMERS TEMA

Fertilitetsbehandling

Børn født efter assisteret befrugtning ligner alle andre børn

Tekst: Anja Pinborg, overlæge, dr.med.,
Fertilitetsklinikken Rigshospitalet
Foto: Creas · Portrætfoto: Privat

”IVF er en sikker og effektiv behandling, som er klart reguleret af etiske guidelines. Studier med langtidsopfølgning har vist, at IVF børn er lige så sunde som andre børn. Endvidere har mange IVF børn født i 1980’erne nu fået deres egne børn undfanget uden brug af IVF.”

Med disse ord tildelte Nobelpris komitéen i 2010 Sir Robert Edwards Nobelprisen i medicin for sin opfindelse af IVF teknikken. Det første IVF barn, Louise Brown, kom til verden i 1982, og siden er

Fortsættes næste side

omkring 4 millioner børn i verden født efter IVF behandling. Meget store svenske undersøgelser med mere en 30.000 IVF børn født i årene 1982-2006 kan med sikkerhed konkludere, at IVF børn er lige så sunde og raske som alle andre børn både ved fødslen og i opvækstårene. Børn født efter fertilitetsbehandling udgør i dag samlet set næsten 10 procent af hele fødselsårgangen i Danmark dvs. ca. 6.000 børn om året. Heraf er halvdelen født efter IVF behandling, hvor befrugtningen sker udenfor livmoderen, mens halvdelen er født efter almindelig inseminationsbehandling, hvor befrugtningen sker inde i livmoderen. Børn født efter assisteret befrugtning udgør ca. 2-3 børn i en almindelig folkeskoleklasse.

Næsten ingen forskel

Generelt er de forskelle, vi leder efter mellem IVF og børn født efter naturmetoden, meget små. Det betyder, at rigtig mange børn skal undersøges, før en reel lille forskel vil vise sig. Indtil 2007 lagde man som rutine 2-3 befrugtede æg tilbage i kvindens livmoder, hvilket medførte, at 25% af alle IVF graviditeter var tvillingegraviditeter. En tvillinge-

FAKTA

Fertilitetsbehandling består af mange forskellige typer af behandlinger. De mest almindelige er hormonstimulation, insemination og in vitro fertilisation (IVF).

Ved hormonstimulation giver man en mild type medicin til kvinden, som stimulerer hendes æggestokke til at modne 1-3 æg. Hormonstimulation kan gives alene eller i kombination med inseminationsbehandling (IUI).

Ved inseminationsbehandling afleverer manden en sædprøve, som oprenses, så man fjerner alle de døde og ubevægelige sædceller. Kvinden får medicin i form af en ægløsende sprøjte, så ægløsningen sker samtidig med, at man ved hjælp af et lille kateter, fører den oprensede sæd tilbage i kvindens livmoder.

Ved inseminationsbehandling er æggene altså ikke udenfor kvindens krop. Man bruger kun inseminationsbehandling, hvis kvindens æggeledere er normale.

graviditet indebærer en betydelig risiko for fødsel før terminen og dermed risiko for senfølger og spædbarnsdød. I dag lægger fertilitetslæger oftest kun ét befrugtet æg tilbage i livmoderen, hvilket har betydet en betydelig reduktion i tvillingeraten. Der er i dag meget mindre risiko for, at IVF børn fødes for tidligt alene pga. af nedgangen i tvillingegraviditeter. Trillingegraviditeter efter IVF behandling ses stort set ikke mere.

Indtil nu har ingen undersøgelser med sikkerhed kunnet vise, at IVF børn har øget risiko for at blive udviklingshæmmede eller for at få problemer med deres motorik eller intelligens. Tværtimod viser alle undersøgelser, at IVF børn er lige så intelligente som alle andre børn. IVF børn har en let øget risiko for spastisk lammelse, men i de store svenske undersøgelser minimeres denne risiko for de yngste generationer af IVF børn først og fremmest pga. færre tvillingefødsler, og formentligt også fordi de par, som nu søger behandling for barnløshed, mere og mere ligner baggrundsbefolkningen. Endvidere bliver IVF metoderne stadigt mere forfinede bl.a. med mildere hormonstimulation og oplægning af færre befrugtede æg.

IVF enkeltfødte fødes i gennemsnit 2 dage før og vejer i gennemsnit 200 gram mindre end enkeltfødte, som er kommet til verden efter spontan graviditet. Til sammenligning fødes 72,5% IVF enkeltfødte til terminen, mens det samme tal for enkeltfødte efter spontan graviditet er 74,9%, hvoraf en meget stor del af forskellen kan forklares ved, at IVF mødre er gennemsnitligt ældre og flere føder for første gang.

FAKTA

Ved IVF behandling stimuleres kvinden med medicin i form af daglige hormon indsprøjtninger, så kvinden modner 8-10 ægblærer. Når ægblærene er klar, tager man æggene ud og æggene befrugtes udenfor kvindens livmoder i reagensglas.

To dage efter ægudtagningen sætter man 1-2 befrugtede æg tilbage i kvindens livmoder. Hvis der er flere befrugtede æg, fryser man dem ned og de kan så bruges i en senere behandling. IVF behandling bruger man, hvis kvindens æggeledere er syge, eller hvis man ikke har opnået graviditet ved inseminationsbehandling.

Folketinget har den 21. december 2011 vedtaget at afskaffe egenbetaling for behandling af barnløshed, sterilisation og refertilisation i det offentlige sundhedsvæsen fra 1. januar 2012. Det betyder, at den nedgang på 20-30% i fertilitetsbehandlinger, som har været en konsekvens af brugerbetalingen, atter kommer op på det tidligere antal behandlinger igen. Vi kender ikke de præcise tal endnu, men der fødes ca. 6.000 børn om året i Danmark efter assisteret befrugtning, og det betyder, at der i 2011 er født ca. 2.000 børn færre i Danmark alene pga. brugerbetalingen.

Risikoen for spædbarnsdød lå 1,4 gange højere for IVF børn født i perioden 1982-2000, mens undersøgelser på børn født i perioden 2001-2006 viser, at tallet nu er nede på en 1,2 gange øget risiko – i procent overlever 99,1% af alle IVF børn fødslen og den første leveuge, mens det samme tal for børn født uden fertilitetsbehandling er 99,3%. Med de forfinede IVF metoder og med et bedre patientgrundlag, betyder det, at risikoen for fødsel før termin og spædbarnsdød hos IVF børn nærmer sig risikoen i baggrundsbefolkningen. ■

Ønskebørnene Rebecca og Elliott - og en lillebror Elias

I marts 2010 lykkedes det endelig:
2 streger på graviditetstesten, og
vi var lykkelige!

Tekst: Tine Skov-Larsen
Foto: Privat

Forud var gået 1½ år med skuffelser, udredning for vores barnløshed og derefter 4 insemineringsforsøg og til sidst et reagensglasforsøg (ICSI). Det var reagensglasbehandlingen, der endelig gav bonus.

Perioden med fertilitetsbehandling var meget hård, især for mig som kvinde, der lagde krop til. Den var fyldt med tanker, som 'Vil det nogensinde lykkes?' og 'Hvad hvis det ikke lykkes?' Det var på mange måder meget lidt romantisk med holden styr på dagene, hormoner, sprøjter og mange scanninger. Men endelig var vi ude på den anden side. Jeg var GRAVID og endda med tvillinger, viste det sig, til vores store glæde.

Graviditeten gik godt, jeg havde kun få gener og maven voksede hurtigt. Jeg var fra start sikker på, at det var en dreng og en pige, vi ventede – og det var det! Nakkefolds- og MD-scanningerne gik godt, børnene trivedes og så sunde og raske ud. Jeg lignede allerede en højgravid.

En alt for tidlig fødsel

Så i august 2010, i uge 21 af min graviditet, gik det fra den ene dag til den anden galt. Uden varsel gik slimproppen, og på hospitalet viste det sig, at jeg

Gravid med Rebecca og Elliott, et par uger inden fødslen.

var 2 cm åben, samt at det ene barns fosterhinde posede ned. Alt dette uden at jeg havde haft ondt eller veer!

På Rigshospitalet blev jeg beordret sengeliggende, og håbet var, at jeg herved kunne holde situationen så meget i ro, at børnene kunne nå at blive gamle nok til at klare en evt. for tidlig fødsel. Og til at starte med gik det egentlig meget godt. Det var skræmmende, og vi var meget bange, men som dagene gik, begyndte vi at håbe på, at det kunne gå godt. Målet var i første omgang at nå uge 24+0, hvor børnene kunne få lungemodner og ville begynde at have reel en chance for overlevelse ved en for tidlig fødsel.

Far pusler om Rebecca.

Det sidste farvel til Rebecca.

Så langt nåede vi ikke. Efter 11 dage begyndte jeg at bløde voldsomt. Inden da havde børnene endelig fået lungemodner, trods at jeg ikke var fulde 24 uger henne. Jeg havde moderkageløsning så alvorlig, at det var til fare for mit liv. Så fødslen måtte sættes i gang, og i løbet af kort tid blev vores datter Rebecca Ea født – med benene først! Hun gav en lille lyd fra sig og blev med det samme kørt til neonatalafdelingen.

Vores søn, Elliott Noah, lå derimod forkert, og trods alle anstrengelser kunne jeg ikke føde ham. Hans hjertelyd begyndte at falde, og det var tilsyneladende hans moderkage, der havde løsnet sig. Det endte med, at jeg blev lagt i fuld narkose, og lægerne fik ham ud. Men på det tidspunkt var det for sent, vores lille dreng var død. Begge var velskabte børn, Rebecca lignede sin mor og Elliott sin far.

En lille fighter

Rebecca klarede de første 6 døgn af sit liv rigtig flot. Trods at hun var yngst og mindst på neonatalafdelingen overraskede hun alle læger og sygeplejersker med sin styrke og vilje til livet. Hun lå i respirator og måtte ikke komme ud af kuvøsen, men vi kunne holde om hende og være med til at pleje hende.

Følelsesmæssigt var det virkelig barskt med både sorg over tabet af vores søn og planlægningen af hans begravelse. Samtidig var glæden over vores

datter, men også angsten for at miste hende. Elliott blev begravet efter 5 dage, og vi kunne nu fokusere 100% på vores levende barn. Sorgen over det døde barn måtte vente.

På sjette dagen i Rebeccas liv tilstødte der komplikationer. Hendes indre organer var, grundet hendes tidlige fødsel, umodne. Hun blev opereret på tarmen, men på trods af at hun fortsat kæmpede, blev hendes krop ikke bedre. På tiende dagen måtte vi opgive håbet. Så vi fik for første gang Rebecca ud til os. Det var de bedste timer i hele forløbet; endelig at få lov at holde sin datter! Men samtidig så utrolig hårdt at vide at dette var det sidste farvel.

Rebecca sov stille ind på sin fars bryst efter en lang eftermiddag, hvor vi bare holdt hende i vores favn og sang alle de børnesange, vi kender, for hende.

Hjemme igen

Efter vi havde mistet også Rebecca, blev alt sort. Sorgen over Elliott vendte tilbage i fuld styrke, og alt virkede meningsløst. Vi kan egentlig ikke huske så meget fra den første tid efter. Vi tog imod al den hjælp, vi blev tilbudt både af familie, venner og professionelle. Vi havde dog kun overskud til at se vores allernærmeste de første mange måneder.

Fortsættes næste side

Rebecca og Elliotts gravsted, hvor de ligger sammen.

Hjemme igen skulle vi have hverdagen til at køre, og det viste sig, at vi tacklede sorgen forskelligt. Hvor min mand reagerede på sorgen ved at tage mange ting i sit liv op til ny overvejelse, havde jeg brug for at vende tilbage til de kendte, trykke rammer.

Tilbage til livet

En ting, vi var helt enige om, var dog, at vi måtte prøve at blive gravide igen hurtigst muligt. For os betød dette, at vi måtte i gang med fertilitetsbehandling igen. Ved min 8-ugers undersøgelse fik vi en ny henvisning til fertilitetsbehandling og gik derefter og ventede på at komme til i det offentlige. Ventetiden var hård og fyldt med angst – kunne det lykkes igen? Vi besluttede, at der kun skulle lægges ét æg op ved næste forsøg – og ikke 2, som da jeg blev gravid med tvillingerne. Vi turde ikke en gang til tage den øgede risiko for komplikationer, som flerbarnsgraviditeter har.

Endelig kom vi i gang med behandling igen – og det var en god følelse. For mig gav det for første gang, efter vi mistede børnene, en følelse af at kunne gøre noget. For hvert hormon, jeg tog, følte jeg, at jeg kom lidt tættere på håbet om et barn i vores fremtid. Og behandlingen lykkedes! Vi turde næsten ikke tro på det, men efter første reagensglasbehandling var jeg gravid igen!

Graviditeten var på ingen måde en sød ventetid, som det havde været sidst. Men jeg fik rigtig

mange ekstra checks. Det gav en smule ro, og graviditeten forløb uden komplikationer. Dejlige levende lillebror Elias blev født i september 2011 ved planlagt kejsersnit. Han er en kæmpe glæde. ■

Lillebror Elias.

Forældreberetning

Vanvittig rejse for at blive forældre igen

Jeg føder vores andet barn Noah tæt på terminen i november 2006 som en dødfødsel.

Forklaring på hans død er, at han havde en sjælden dobbelt moderkage med kun en navlestreg, der sidder i hinden frem for moderkagen. Den brister ved mine veer og giver ham ingen chancer for at leve.

Tekst: Lene Teilmann Mortensen - Mor til 5 drenge, Lukas, Magnus og Elias samt engledrengene Noah og Niklas
Foto: Privat

Vi er dybt chokerede, ulykkelige og stolte nybagte forældre til Noah, men efter nytåret er vi enige om, at vi skal have børn tæt på hinanden. Heldigvis er vi uvidende om, hvilken vanvittig rejse vi skal igennem for at få en levende baby i armene.

Vi arbejder på sagen, og tålmodigheden, sorgen og hverdagslivet må følges tæt op ad hinanden. Snart er sex et planlagt projekt, nærheden er røget og ønsket om at blive forældre er stadig kæmpe stort. Alle fortæller os i god mening, at det nok skal lykkes, og at vi nok bare skal slappe lidt af.

SLAPPE AF! Hvem kan da det? Vores Noah er død, vores ønskebarn er væk, vores arme er tomme og jeg savner ham. Jeg har så meget kærlighed på denne jord og ingen baby at give den til.

Fertilitetsklinikken

Vi kontakter egen læge og får en henvisning til en fertilitetsklinik. Vi bliver undersøgt og ender med inseminering, da der ikke er nogen logisk forkla-

ring på den manglende graviditet – tja måske stress, son mange fortæller os, men det kan vi ikke bruge til noget. Jeg vil være gravid, have et levende barn med hjem! NU!

Første forsøg med inseminering – lykkes ikke.
Andet forsøg med inseminering – lykkes ikke.
I tredje forsøg er der to streger på graviditetstesten.

Fortsættes næste side

Vi er glade, men ikke lykkelige. Angsten, nervøsitet og bekymringerne sidder dybt i os. Jeg har en skidt fornemmelse og underlig smerte i kroppen og følger op på dem ved at gå til egen læge og vagtlæge. Jeg er bekymret for, at jeg har en graviditet uden for livmoderen. Alle svarer, at alt er fint, og jeg føler, at alle tænker, at vi er hysteriske efter at have mistet Noah.

Vi skal til fertilitetsklinikken for at få bekræftet, at alt er, som det skal være. Vi er fuldstændig vanvittigt bange og sikre på, at noget er galt. Stilheden breder sig, og vi får beskeden om, at der er en tvilling uden for livmoderen, og jeg må straks til Kolding sygehus og opereres.

Fjerde forsøg med inseminering – lykkes ikke.
Femte forsøg med inseminering – lykkes ikke.

Humøret svinger, kroppen skriger efter graviditet. Sorgen og tårerne fylder meget, og vi tager en snak igen med fertilitetsklinikken, som lyder på, at reagensglasbehandling nok vil være på sin plads nu. Vi låner pengene, og jeg ignorerer, at jeg er stresset, ulykkelig og træt og giver kroppen endnu flere hormoner i længsel på at få et barn - vores baby – KOM NU!

Næste skridt

To år efter, vi mistede Noah, tages mine æg ud. De klarer det, og der er ni befrugtede æg klar til os, og vi er glade.

Jeg får lagt et op. Jeg er sygemeldt, alt står på standby, og ingen chancer tages for, at det skal mislykkes. Vi fryser resten af æggene ned, hvis behandlingen ikke lykkes.

Det lykkes ikke, og i januar 2009 får jeg sat to befrugtede æg op, som kommer fra frost og vi er spændte. Jeg er gravid - er det med tvillinger?

Vi er igen på klinikken og lykkelige, da lægen ser en almindelig graviditet med to blinkende hjerter. Vi er gravide. Nu må vi bare tro og håbe på, at resten skal gå os godt. Men også med tanker på at med tvillinger er der større risiko for problemer, og vi kan miste børnene.

Men glæden bliver kort. Allerede to uger efter beskeden om tvillingerne må vi se sandheden i øjnene. Dette bliver heller ikke nogen nem graviditet. Jeg er syg for alle pengene og tør nærmest intet. Sidst i februar får vi med lidt kamp lov til at få en

snak med Kolding sygehus om denne graviditet, pga. at vi har mistet Noah der, og vi vil høre, om de vil tilbyde os ekstra undersøgelser. Vi bliver mødt af en skeptisk læge, der ikke har læst journalen og derfor undrer sig over, hvorfor vi skal ses så tidligt i en graviditet. Jeg har en følelse af, at lægen synes, hun spilder sin tid på os.

For en time siden fik vi beskeden om, at vi venter trillinger.

Nu siger lægen:

”I venter sandsynligvis et enægget tvillingpar med fælles indre/ydre hinder + en single. Hvis I vil have levende børn med hjem, skal I nok overveje at fjerne tvillingerne. I skal til Skejby og snakke fosterreducing”

Lægen beslutter sig i sidste øjeblik for, at hun gerne lige vil skanne mig, når nu der er tvillinger. Hun skanner, vi kigger alle på skærmen og alt bliver stille. Jeg ligger og er jo bekymret for mangel på liv, men ser en masse liv, vi kigger på hinanden – der er flere end to. Hun skanner videre, og vi ser, at vi venter trillinger. Jeg er forvirret, lykkelig, ulykkelig, chokeret - og åh nej. Efter endnu en kamp får vi lov at blive set af en dygtigere skanningslæge kort tid efter.

Rejsen til Skejby Sygehus

Den 3. marts 2009 beslutter vi os for at lade skæbningen vise vej for vores trillinger. Vi beslutter os for at blive fulgt i Skejby, og vi har det nogenlunde med situationen. Jeg er sygemeldt, sindssyg gravid, syg og meget udmattet. Jeg er spændt og sindssyg bekymret for dem alle.

Vi kører frem og tilbage til Skejby med frygten i tankerne hver eneste gang. Det første, vi har brug for at vide, er: Lever de? Men hurtigt er der yderligere ting, vi skal tænke over/bekymre os om. Der er noget med den ene tvilling. Man tænker, det er løgn: Hvorfor os?

Inderst inde tænker man det værste, ud ad til beslutter man sig for at være stærk og bilder sig ind, at man må tro på det. I en familie som vores må der da ske mirakler denne gang.

Vi har et hjertebarn, tvillingerne kan slå hinanden ihjel i maven, en single der klarer sig fornuftigt. Vi lader skæbnen vise os vejen for dem, og nu skal jeg/ vi bare nå hen til graviditetsuge 32.

Ingen vil operere vores hjertebarn, før han vejer over 2 kg, og alt synes urimeligt og meget uvirkeligt!

Jeg bliver indlagt til observation, da det ser skidt ud for tvillingerne. Jeg taler med sygehuspræsten og beder for børnene. En god veninde kommer forbi med en "HÅB kage", for det her skal lykkes.

Den 10. juli 2009 om natten går jeg på toilet og opdager blod. Jeg råber og skrigger, at de skal ud nu, for ellers dør de. Alt er panik, ringer til min mand, ryger på fødegangen, jeg er i uge 28+6 og dybt ulykkelig – Noah, liv, død, for tidlig fødte babyer, hjerteoperation - alt kører rundt i mit hoved. Samme aften tages beslutningen om, at børnene må ud, og drengene er taget ved kejsersnit kl. 22.49/50/52.

En god venindes opmuntring, "HÅB kagen".

Alle er levende, og egentlig er jeg bare lykkelig nybagt trillingemor et lille bitte øjeblik. De næste par dage lever vi med uvished med nogle børn, der veksler mellem liv og død, Niklas er for lille til operation, og vi forstår det ikke helt!

Den 13. juli vælger vi at tage Niklas ud af kuvøsen og lade ham dø i vores arme. Vi ved ikke om de andre to overlever, men vi bliver igen engleforældre.

Status er fem drenge: to er døde, to er i krise og en er efterladt der hjemme. Hvem har da bestemt, at vi skal stå sådan? ■

Uvishedens rejse tur/retur

År 2004. Nu vil vi være forældre. Uden anelse om konsekvenserne for vores lykkelige beslutning er vi nu ombord i rumskibet på vej mod den mest følelsesladede rejse i indre og ydre universer.

Tekst: Morten Arnoldus
Foto: Privat

De første undersøgelser fortæller, at årsagen til vores ufrivillige barnløshed skal findes i min sædkvalitet. Der findes ikke skyggen af mandighed i mig, kun en lille dreng.

Følelsernes buffet

Vi ønsker en naturlig undfangelse, vi skal jo bare bruge én sædcelle, der i sin egen storhed ikke lader sig dømmes af lægens budskab. Vi vælger bevidst at bruge vores situation konstruktivt som en selvudviklende proces. De første husmor-råd tikker ind: *"I skal bare slappe af, så sker det, når I mindst venter det. Pas på med dåsemakrel. Spis tomater og elsk og værdsæt dig selv."*

Venner og familie kommer på skift i insisterende rytme og fortæller om deres lykkelige omstændigheder. Brutalt. Ingen fornemmelse for vores virkelighed - på trods af intens søgen har vi ikke fundet en passende grimasse til lejligheden. Det er umuligt at styre følelser i forhold til gravide og barnevogne. De destruktive grundfølelser serveres i en velanret-

tet buffet, alle er inviteret. Sorg, misundelse, vrede, frygt i kreative farverige variationer - tag endelig for dig, der er nok til alle. Arkitekten bag buffeten er den nådesløse uvished. Uvisheden for hvad det hele ender med - ender vi som gamle, bitre, ensomme mennesker uden skygge af den lykke, som var så let at forestille sig som barn? En clairvoyance giver os tryghed og håb. Vi kan godt!

Ufrivilligt afhængige - Ufrivilligt barnløse

Mødet med spørgsmålet: *"Hvorfor adopterer I ikke bare?"*, er ekstra brændstof til rumskibet. Andre fortæller os, at det er "Survival of the fittest", nu er turbomotoren slået til.

Jobskifte, flytning, honeymoon forløser ikke vores situation. I 2009 ringer vi til lægen og beder om hjælp. Vores, nu fem årige historie, betyder, at lægerne nu vil undersøge min kone. Et rutinemæssigt kikkertindgreb. Hun vågner omtumlet fra narkosen: *"Beklager, men vi har valgt at fjerne begge dine æggeledere."* Hvad? Den beslutning blev taget henover hovedet på os. Vi får medhold i, at en række procedurefejl har resulteret i denne situation - men det trøster alligevel ikke. Slut med drømmen om en romantisk undfangelse. Økologien og naturligheden må vi finde på afsnit 455 på Hvidovre Hospital. Nu mærker min kone, hvordan kvindeligheden, som en kujon, er stukket af i løbet af natten og efterladt hende lille, nøgen og alene.

Vi er nu bundet til det sted, som vi allerhelst vil være fri for - ufrivilligt afhængige og ufrivilligt barnløse. De samme læger som har begået fejl med den ene hånd, skal hjælpe os med den anden. Vi består den ultimative test i tilgivelse.

”Tillykke, din kone er gravid”

Sjette fertilitetsforsøg. Endda et fryseforsøg. Fjortenedages ulidelig ventetid, hvor både uvisheden og håbet kræver hele pladsen i sindet, bliver afsluttet med sygeplejerskens venlige stemme i telefonen: *”Tillykke, din kone er gravid.”* Hvilken rus, hvilken lykke – ubeskriveligt. Kvindeligheden og mandigheden vender straks tilbage, som intet var hændt.

Buffeten er lukket og slukket, alle får lov at mærke vores glæde og lettelse. Vi skal være forældre, in-

gen frygt, ingen uvished, vi ER i mål. Graviditeten går lige efter bogen, jeg undrer mig over, hvordan beskrivelser fra bøger og nettet passer på minuttet. Vores lange tilløb til denne lykkelige omstændighed giver nu fuldstændig mening. Vi er nu klar til at opdrage et lille barn i lyset af vores egen kærlighedsbaserede og selvudviklede egenbevidsthed. Sikke en gave vores historie har givet os.

Den opsparede kærlighed

November 2011. Fire uger til termin. Det har følt sig lidt anderledes i min kones mave. Lægen skulle bruge tredive sekunder på at kunne konstatere: *”Jeg er ked af det, der er ikke hjertelyd.”*

Som stolte forældre modtager vi med glæde vores lille datter, Lotus. Ingen kan stoppe vores kærlighed. Venner og familie beretter om færre ligegyldige bekymringer og diskussioner, flere kys og mere kærlighed. Måske har Lotus allerede nu gjort en større forskel, end hun kunne på et helt liv.

Men vi var klar til at være forældre, hvor skal vi gøre af al den opsparede kærlighed? Aldrig har tomme arme følt sig så tunge. Billedet af festen med dans og grin ændres til alvorens time: *”Nu kommer staklerne.”* Alle sætter sig ned, kigger i gulvet, musikken stoppes, ingen tør sige noget til os. Vil vi være de evige lyseslukkere, gadens tilbagevendende samtaleemne? Er identiteten som endeløst offer besejlet?

Nogle fortæller os, at det hjælper at få flere børn, men de forstår ikke, hvor opslidende det er at være lænket til en fertilitetsklinik. Afsnit 455 havde vi så lykkeligt sagt farvel og tak til med ønsket om ét barn. Med tiden er drømmen om en storfamilie bristet – ét barn/flere børn ingen tør spørge. Ensomheden er total – ingen forstår os. Det er så skræmmende at føle afhængighed til uforstående læger i livets største øjeblikke, hvor sex bare er en bitter påmindelse.

Vores syvårige historie sætter dybe udfordrende aftryk, samtidigt støttes vi af samme historie. Vi har fundet dybder i os selv, som vi aldrig havde troet eksisterede.

Uvisheden genåbner buffeten – rejsen må fortsættes. Vi ved hvilke tanker, der støtter os, på trods af den kyniske uvished er håbet lysegrønt og kærligheden er stor. ■